

ÅRSBERETNING

2009

FOR

SUND BY NETVÆRKET

INDHOLD

Sammenfatning: Årsberetning 2009 for Sund By Netværket.....	7
Årsberetning 2009 for Sund By Netværket	9
Organisation.....	9
Medlemsorganisationer.....	9
Sund By Sekretariat.....	9
Forretningsudvalg (FU).....	10
Plenum	10
Strategi 2009-2012.....	11
Netværkets indsatsområder.....	11
Temagruppen Alkohol	12
Temagruppen Tobak.....	13
Røgfrihed for alle.....	13
Temagruppen Sunde Arbejdspladser	14
Temagruppen Kost og Fysisk aktivitet	15
Temagruppen Forebyggelse af Ældres Faldulykker	16
Temagruppen Seksuel Sundhed	16
Temagruppen Sundhedsplanlægning.....	16
Temagruppen Strategisk Kommunikation på Sundhedsområdet	17
Ny temagruppe om Social Ulighed i Sundhed	17
Konferencer, temadage og kurser	18
Sund By Netværkets Årsmøde 2009	18
Sund By Netværksdage 2009.....	18
Netværkets kommunikationsindsats 2009	19
Sund By Netværkets nyhedsbreve	19
Netværkets ny hjemmeside	19
Finansiering af netværkets projekter.....	19
Samarbejdspartnere.....	19
Nationale samarbejdspartnere	19
Internationale samarbejdspartnere.....	20
Oversigt over medlemsorganisationer pr 11. marts 2010.....	21

Sammenfatning: Årsberetning 2009 for Sund By Netværket

I september 2009 besluttede netværkets Plenum en fire-årig strategi for Sund By Netværkets arbejde *Sund By netværkets Strategi 2009-2012*. Netværkets strategi 2009-2012 har formuleret tre hovedindsatsområder: 1. Udvikling af metoder, modeller og værktøjer, 2. Fælles kapacitetsopbygning og 3. Synlighed og faglig profilering.

Temagrupperne er den faglige drivkraft i netværkets virke, og der har løbende været fokus på at udvikle arbejdsmetoder og sikre vilkår for dette arbejde. Der ligger en stor faglig og strategisk udfordring i at sikre sammenhæng i temagruppernes arbejde – ikke blot indadtil i grupperne, imellem grupperne og i forhold til netværkets overordnede strategi – men også i forhold til nationale initiativer og indsatser på forebyggelsesområdet.

Netværkets sekretariat har derfor i 2009, i stigende grad, deltaget som koordinerende, involverende og støttende part i netværkets temagrupper, og som en mere synlig aktør i forhold til igangsættelse af nye projekter.

I foråret gennemgik netværket en proces, hvor budgettet for 2010, med en væsentlig kontingentstigning til følge, var i høring hos netværkets medlemmer. I juni 2009 blev budgettet for 2010 godkendt, hvor den nødvendige kontingentstigning blev besluttet og netværket således fra 2010 kan skabe en bæredygtig økonomi, der sikrer et solidt fundament for det fremtidige Sund By Netværk. Netværket har således egne midler til at igangsætte aktiviteter og til at etablere et sekretariat, som på permanent basis har de fornødne ressourcer til at understøtte netværkets arbejde.

Netværket har siden årsskiftet 2009 fået ni nye medlemmer, heraf fire siden sidste årsmøde. En af landets store kommuner har politisk besluttet, at ansøge om medlemskab og en ansøgning er på vej. To medlemmer har desværre valgt at opsige sit medlemskab og er udtrådt af netværket her ved årsskiftet. Netværket består per marts 2010 af 68 kommuner og to regioner.

En række nationale samarbejdspartnere har også i 2009 spillet en væsentlig rolle i netværkets arbejde. Statens Institut for Folkesundhed er, som mangeårig samarbejdspartner og aktør i flere af netværkets projekter, nu indtrådt som observatør i netværkets Forretningsudvalg på lige fod med Sundhedsstyrelsen. Netværket har i stigende grad tiltrukket nye samarbejdspartnere og aktører på sundhedsområdet, og har indledt samarbejde med flere af disse. I 2009 er samarbejdet med Gigtforeningen blevet konsolideret med partnerskabet omkring ansøgning om midler til Rygskoleprojektet for forebyggelse af langvarigt sygefravær og nedslidning. Derudover har netværket indgået partnerskab med Kræftens Bekæmpelse om udvikling af nye rygestopmetoder for specielt, at nå målgruppen af de kortuddannede og ufaglærte.

I 2009 tog WHO Healthy Cities Network hul på en ny fase i det europæiske netværksarbejde. Det overordnede mål for Fase V (2009-2013) er: lighed i sundhed i alle lokale politikker. Der fokuseres på tre centrale temaer: 1. Omsorgsfulde og støttende miljøer, 2. Sund levevis og 3. Sund byplanlægning. Sund By Netværket har oversat WHO's beskrivelse af fase V, og det danske Sund By Netværk skal gennemgå en akkrediteringsproces, som ved den foregående fase.

2009 – et aktivt og udviklende år

I 2009 har en ny temagruppe set dagens lys. Temagruppen Social Ulighed i Sundhed blev etableret i november 2009 på baggrund af et ønske fra netværkets medlemmer om i første omgang, at skabe et erfa-forum. Hele 30 medlemmer tilmeldte sig det etablerende møde.

Desuden er en national gruppe, som samarbejder om Sundhedskonsekvensvurderinger (SKV), i 2009 fået etableret sig som en undergruppe i temagruppen Strategisk Sundhedsplanlægning. SKV gruppen har nu via netværket ansøgt om midler til projektet *"Sundhedskonsekvensvurdering i danske kommuner og regioner"*.

Alle netværkets ni temagrupper mødes jævnligt og oftest to til fire gange årligt. Under de fleste temagrupper er der desuden etableret undergrupper, som enten har et projekt / udviklingsaktivitet kørende eller mødes på basis af et fælles interesseområde.

Praksisnære modeller

Netværket har gennem de sidste par år, via temagruppernes arbejde, udviklet og udgivet praksisnære modeller for forebyggelsesindsatser. Målet har været, at sætte standarder for forebyggelsesarbejdet og understøtte medlemmernes lokale forebyggelses- og sundhedsfremmearbejde. Netværket har nu udgivet tre modeller, og yderligere tre modeller inden for områderne ældres faldulykker, sundhed på arbejdspladser og seksuel sundhed har været under udvikling i 2009 og udgives i løbet af 2010.

Temagruppernes arbejde er i 2009 sædvanligvis fulgt op af temadage, kurser og konferencer. Aktiviteter som alle har haft til formål at bidrage til vidensopbygning, erfaringsudveksling og implementeringsstøtte.

Temadage, netværksdage og andre aktiviteter

Der er afholdt to kurser på arbejdspladsområdet, og netværket afholdte i foråret en temadag om fysisk aktivitet og aktiv livsstil i byer i samarbejde med KOSMOS - det Nationale videncenter om sundhed, kost og motion. Temadagens afsæt var de to WHO publikationer om fysisk aktivitet og aktiv livsstil i byer, som Sund By Netværket oversatte og udgav i 2008. Desuden afholdte en gruppe under tobakstemagruppe, også i foråret, inspirationsdage for praktikere på tobaksområdet.

I marts afholdte netværket for første gang "Sund By Netværksdage", som fremover skal erstatte de tidligere sommerhøjskoler. Sund By Netværksdagene varer to konferencedage og netværkets Plenum inviteres til Årsmøde i umiddelbar forlængelse heraf. Temaet for Sund By Netværksdage 2009 var "Sundhed på tværs" og det overordnede formål med netværksdagene var, at sætte fokus på nye temaer og at understøtte medlemmernes lokale forebyggelses og sundhedsfremmende arbejde.

Det tre-årige satspuljeprosjekt "Røgfrihed for alle" med fokus på rygestop for socialt udsatte grupper er kommet godt i gang med flere aktiviteter i 2009. Der er afholdt en national konference samt en temadag om rygestop blandt mennesker med psykiske lidelser. Derudover er 14 kommuner samlet til et modelprojekt under Røgfrihed for alle.

Finansieringen af netværkets projekter og publikationer er hovedsageligt gennemført via tilførsel af eksterne puljemidler. Der er i den forløbne periode indhentet eksterne midler til projekter og til netværkets strategiarbejde på samlet 1 mio. kr. hos Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Der har været ansøgt om godt 6 mio. kr. i Forebyggelsesfonden til Rygskoleprojektet, men midlerne blev desværre ikke bevilget i første omgang. Netværket ansøger fonden igen til marts 2010 i samarbejde med Gigtforeningen og Middelfart Kommune ud fra en revideret projektbeskrivelse, hvor 10 af netværkets medlemskommuner fortsat er partnere.

<http://www.sund-by-net.dk/> er adressen til Sund By Netværkets nye hjemmeside. Den skal understøtte ambitionen om, også at være et digitalt netværk og har derfor et medlemsrum med masser af muligheder for udveksling af erfaringer og for at debattere. Det er også i medlemsrummet man finder arbejdsdokumenter, dagsordener og referater. Udgangspunktet for hjemmesiden er, at udvikle netværkets kommunikation til at blive modtager-orienteret. Det betyder, at *modtagerne i højere grad skal opsøge informationen, når de har brug for det*, frem for at få det tilsendt på afsenderens præmisser. Det er en løbende udfordring at finde balancen mellem elektroniske muligheder og platforme og behov for netværksaktiviteter, hvor medlemmerne mødes og mailbårne debatter.

Årsberetning 2009 for Sund By Netværket

Denne beretning omfatter en beskrivelse af Sund By Netværkets virksomhed i perioden fra netværkets årsmøde den 11. marts 2009 til årsmødet den 11. marts 2010.

Organisation

Medlemsorganisationer

Udviklingen i medlemsantal primo marts 2010:

2005: 18 medlemmer
2006: 23 medlemmer
2007: 50 medlemmer
2008: 60 medlemmer
2009: 67 medlemmer
2010: 70 medlemmer

Sund By Netværket har i løbet af perioden budt velkommen til fire nye medlemmer. Ved udgangen af 2009 ophørte medlemskab for to kommuner, som har valgt at udtræde af netværkssamarbejdet. Per 1. marts 2010 omfatter netværket 68 kommuner og to regioner (bilag 1).

Sund By Sekretariat

Sund By Sekretariatet understøtter faglig kvalitetsudvikling og strategiske udviklingsopgaver og har det daglige koordinerings- og driftsansvar.

Sekretariatet er beliggende i KL-Huset i København, som en selvstændig organisatorisk enhed i Afdelingen for Velfærd og Service, Kontoret for Social- og Sundhedspolitik.

Sekretariatets nuværende og tidligere medarbejdere i perioden:

- *Nanna Friis*, sekretariatsleder (ansat 37 timer/uge fra april 2005)
- *Christina Krog*, netværkskonsulent (ansat 37 timer/uge fra 1. jan. 2010 og tre år frem)
- *Helle Arnoldi Beck*, netværkssekretær (ansat 37 timer/uge fra 1. feb. 2009)
- *Charlotte Amby Holst*, studentermehjælp (ansat 15 timer/uge fra 1. aug. 2009)
- *Lillian Møller*, udviklingskonsulent (projektansat 37 timer/uge indtil 31. dec. 2009)
- *Laura Glahder Lindberg*, studentermehjælp (ansat 15 timer/uge indtil 1. aug. 2009)

Herudover er der tilknyttet en kommunikationsmedarbejder to dage om ugen:

Samarbejdet med Claus Rasmussen, kommunikationsmedarbejder Århus Kommune ophørte pr. 1. oktober 2009. Her tiltrådte Janne Als Johnsen, også fra Århus Kommune, som kommunikationsansvarlig i Sund By Sekretariatet.

I 2009 har der været tilknyttet en projektleder på etablering af Sund By Netværkets nye hjemmeside; Anders Gejl fra Århus Kommune. Anders Gejl er fortsat tilknyttet sekretariatet, som en ressource for arbejdet med netværkets hjemmeside samt netværkets grafiske arbejde.

Udover at varetage den daglige drift og koordinering af netværkets arbejde, har sekretariatet bidraget med støtte, sparring og koordinering i netværkets temagrupper, og de fleste grupper har haft besøg fra sekretariatet i efteråret 2009.

Sekretariatet har også ydet administrativ støtte til gruppernes åbne arrangementer.

Endelig er indgåelse af partnerskaber og projektstyring også blevet en væsentlig opgave i Sund By sammenhæng. Sekretariatet tager sig fortsat af koordinering og styring af netværkets projektportefølje, herunder ansøgning af projektmidler i samarbejde med netværkets temagrupper.

I løbet af 2009 har Sund By Netværket, via sekretariatet, påbegyndt en mere faglig, strategisk og koordinerende rolle i forhold til netværkets projekter.

Derudover har netværket i 2009 deltaget i et partnerskabssamarbejde med en af de store patientforeninger (Gigforeningen), hvor der søges midler til et større partnerskabsprojekt med 10 medlemskommuner. I denne sammenhæng har sekretariatet både en koordinerende rolle, men også en mere praktisk og formidlingsmæssig rolle.

Forretningsudvalg (FU)

FUs opgave er, i samarbejde med netværkets sekretariat, at sikre at Plenums beslutninger gennemføres i praksis. FU tager sig i stigende grad af de forretningsmæssige beslutninger, hvor de overordnede beslutninger for det videre arbejde i netværket fortsat indstilles til beslutning i Plenum.

FU ledes af et formandskab, der består af formand og næstformand. Der foretages direkte formandsvalg. Næstformanden vælges blandt de 8 medlemmer, der sammen med formanden udgør forretningsudvalget. To observatører fra Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed deltager også i FU.

FU har siden årsmødet haft følgende sammensætning:

- *Christine Kousholt*, sundhedschef Århus Kommune (formand)
- *Camilla Meyer*, sundhedschef Faxe Kommune (næstformand)
- *Jette Jul Bruun*, folkesundhedschef Københavns Kommune (er fratrædt 1. juni 2009)
- *Mette Jakobsen*, udviklingskonsulent Hjørring Kommune
- *Ragnhild Lindsø*, sundhedskonsulent Slagelse Kommune
- *Diana Vig Lehmann*, forebyggelseskonsulent Viborg Kommune
- *Marianne K. Aude*, leder af sundhedsfremme og forebyggelse Syddjurs Kommune
- *Lisbeth Holm Olsen*, faglig leder forebyggelse og sundhedsfremme Køge Kommune
- *Annette Brask Brandt*, sundhedskoordinator Haderslev Kommune
- *Inge Tengnagel*, Sundhedschef Brønderslev Kommune (tiltrædt 1. juni 2009)
- *Mette Lolk Hanak*, kommunekoordinator og chefkonsulent Sundhedsstyrelsen (observatør).
- *Jette Jul Bruun*, direktionskonsulent Statens Institut for Folkesundhed (observatør fra 1. jan 2010)

Suppleanter i FU

- *Inge Tengnagel*, Leder af sundhedsfremmeafd. Brønderslev Kommune (indtrædt i FU 1. juni)
- *Jørgen Wackes*, konsulent Faaborg-Midtfyn Kommune

FU har afholdt fire ordinære og to ekstraordinære møder i 2009.

Plenum

Plenum er netværkets øverste besluttende myndighed. Hvert medlem udpeger en Sund By Koordinator, der indgår i Plenum. Medlemmer af Sund By Netværket udøver deres indflydelse på tre årlige plenummøder. Netværkets faglige samarbejdspartnere deltager i netværkets plenummøder og bidrager med "Nyt fra samarbejdspartnere".

Netværkets Årsmøde blev afholdt den 11. marts 2009 i Vejle i fbm. Sund By Netværksdage d. 9.–10. marts 2009, og netværket afholder igen Årsmøde den 11. marts 2010 i Aalborg.

Strategi 2009-2012

For at imødekomme den store interesse for Sund By Netværket samt den generelle udvikling inden for sundhedsfremme og forebyggelsesområdet, har Forretningsudvalget igangsat et udviklingsarbejde for at kunne koordinere og fagligt understøtte et stadigt voksende netværk, og samtidig fastholde og udvikle positionen, som en attraktiv faglig samarbejdspartner på forkant med udviklingen på forebyggelsesområdet. Dette udviklingsarbejde har resulteret i, at Plenum i september 2009 vedtog netværkets nye fire-årige strategi for Sund By Netværkets arbejde.

Sund By Netværket har faglighed, kvalitet og sammenhæng som sine basale pejlemærker for arbejdet. Netværkets særkende, er den praksisnære udvikling af det lokale folkesundhedsarbejde. Netværket er platform for dialog mellem medlemmerne, som gensidigt inspirerer og støtter hinanden til udvikling og implementering af indsatser på et højt fagligt kvalitetsniveau. Netværket er også platform for dialog mellem relevante nationale aktører, kommuner, regioner og stat samt mellem forskning og praksis. I kraft af dette, støtter netværket de enkelte medlemmer i at omsætte og bidrage til den nationale og internationale faglige dagsorden.

Netværkets strategi 2009-2012 har tre hovedindsatsområder:

1. *Udvikling af metoder, modeller og værktøjer*

Disse skal understøtte det lokale forebyggelses- og sundhedsfremmearbejde. Arbejdet foregår primært i temagrupper, som nedsættes på tværs af medlemsorganisationer, forvaltninger, sektorer mm. med inddragelse af relevante fagspecialister, praktikere og samarbejdspartnere. De konkrete resultater af arbejdet publiceres som Sund By Netværks-publikationer. Publikationerne distribueres og formidles blandt medlemmerne på fx konferencer, temamøder og regionale implementeringsseminarer.

2. *Fælles kapacitetsopbygning*

Dette omfatter facilitering og koordinering af netværksdannelse, hvor medlemmer og samarbejdspartnere gensidigt bidrager og henter viden, inspiration og støtte til det lokale folkesundhedsarbejde. Det sker fx gennem temadrøftelser, konferencer, workshops og kurser og via netværkets interaktive hjemmeside og nyhedsbrev. Fælles kapacitetsopbygning omhandler også netværkets bidrag til at netværkets medlemmer styrkes i, at opbygge kapacitet lokalt på flere niveauer; organisatorisk, samarbejdsrelationer, understøtte fokus og strategi, vidensopbygning samt synlige ressourcemuligheder og behov.

3. *Synlighed og faglig profilering*

Sund By Netværkets profil som fagligt netværk og netværkets rolle i folkesundhedsarbejdet skal synliggøres. Arbejdet sker dels gennem udformning af faglige debatindlæg, oplæg og høringssvar og dels gennem faglig støtte til udvikling af nationale kampagner og nationale strategier på folkesundhedsområdet.

Opfølgning på strategien

Netværket sætter i 2010 ind på to områder i forhold til at følge op på strategien. Der igangsættes en medlemsundersøgelse, der afdækker medlemmernes tilfredshed med netværkets arbejde samt opsporer medlemmernes forventninger til netværkets arbejde i 2010-11. Temagruppernes formandskaber holder sammen med FU et årligt strategi-seminar.

Netværkets indsatsområder

Temagrupper – netværkets faglige drivkraft

Arbejdet i Sund By Netværket baserer sig på tværfaglige temagrupper. I 2009 har der været ni aktive temagrupper i netværket. I temagrupperne og via temagruppernes arrangementer, henter netværkets medlemmer gensidig faglig sparring, erfaringsudveksling, vidensdeling og kompetenceudvikling. Her drøftes praksisbehov og erfaringer og praksis møder praksis. I temagrupperne kan praksis også møde nationale aktører og bedst tilgængelig viden på området.

Temagrupper nedsættes løbende på tværs af kommuner og regioner i takt med medlemmernes behov. Som grundlag for arbejdet foreligger der et kommissorium vedtaget af FU og plenum. Udvælgelse og prioritering af Netværkets temaområder foretages af medlemmerne på plenum-møder og i FU. Grupperne kan trække på ekspertise udefra, ligesom de naturligt samarbejder med videnscentre, forskningsinstitutioner, patientforeninger og øvrige relevante organisationer og samarbejdspartnere.

Medlemskab af Sund By Netværket hviler på aktiv deltagelse i temagruppeaktiviteter. En medlemskommune eller region beslutter selv hvilke ledere og medarbejdere, der indgår i netværkets temagrupper.

I takt med at antallet af medlemmer i netværket er steget, og opgaven på det sundhedsfremmende og forebyggende område har ændret sig, er der etableret flere temagrupper i netværket.

Der eksisterer per 1. marts 2010 følgende temagrupper i netværket:

- Alkohol (etableret i 2007)
- Tobak (etableret i 2005)
- Sunde Arbejdspladser (1991)
- Kost og Fysisk aktivitet (2002)
- Ældres Faldulykker (genetableret i 2006)
- Seksuel Sundhed (etableret i 2008)
- Strategisk Sundhedsplanlægning (etableret 2008)
- Strategisk Kommunikation på Sundhedsområdet (etableret 2008)
- Social Ulighed i Sundhed (etableret 2009)

Temagruppen Alkohol

Svend Ebbesen, Holstebro Kommune er formand for temagruppen. Der er nedsat et sekretariat for temagruppen bestående af repræsentanter herfra.

Temagruppen har i 2007 udarbejdet publikationen ”15 skridt til forebyggelse af alkoholproblemer”, som udkom i januar 2008. Publikationen har været omdrejningspunktet for temagruppens arbejde i 2009, hvor aktiviteterne har omhandlet gensidig vejledning og støtte til hinanden om implementering af en alkoholforebyggende indsats lokalt.

Gruppen har i løbet af 2009 konsolideret sig i et nyt samarbejde med AN netværket (netværk af alkohol og narkokonsulenter). De to netværksgrupper er fusioneret i regi af Sund By Netværket.

Gruppen har i 2009 afholdt to møder (marts, september). Der er etableret tre undergrupper, som mødes bilateralt efter behov.

Unge-gruppen

Gruppen har brugt tid på at blive klogere på substansen i det, der arbejdes med i dagligdagen fx ”hvad står vi for - dilemmaer - bruger vi de samme metoder - flertalsmisforståelser - situationsspil- hvad afgør alkoholdebut - indsatspunkter, hvornår og hvordan”.

Dem, vi ikke når!

Gruppen har indsnævret målgruppen til ”dem, der drikker over genstandsgrænsen”. Indsatsen koncentrerer sig altså mod personer, der *ikke* synes, de har et alkoholmisbrug.

Ældre og alkohol

Målet er, at der skal komme et praksis-rettet skrift ud af arbejdet, hvor der er planer om at materialet afprøvet på et plejehjem i Middelfart.

Temagruppen Tobak

Lise Landgren, Guldborgsund Kommune er formand for temagruppen. Susanne Ollendorff, Kolding Kommune og Bo Schou Jensen, Århus Kommune er begge næstformænd i gruppen.

Temagruppen har mødtes fire gange i løbet af 2009 (februar, juni, september og november). Juni mødet er afholdt som et 12-12 møde i juni 2009. Temagruppens første ordinære møde i 2010 er afholdt i februar. Temagruppen har etableret underarbejdsgrupper, hvor medlemmer mødtes bilateralt.

Metodeudvikling

Metodeudviklingsgruppen skal med udgangspunkt i en kortlægning af eksisterende rygestopaktiviteters styrker/svagheder, medvirke til udviklingen af en differentieret indsats over for forskellige målgrupper (børn, unge, studerende, socialt udsatte, kronikere, voksne). Gruppen skal desuden medvirke til, at udvikle metoder til rekruttering og markedsføring af kommunens tilbud, herunder sikre samarbejde mellem kommuner og regioner omkring gode patientforløb. Gruppen har foranlediget, at der i 2009 blev etableret et partnerskabsprojekt med Kræftens Bekæmpelse om udvikling af nye rygestopmetoder med udgangspunkt i målgruppen kortuddannede og ufaglærte. Her har fire medlemskommuner underskrevet partnerskabsaftale om egetbidrag for afprøvning af det koncept, som projektet udvikler.

Tobaksforebyggelse i psykiatrien

Gruppen blev etableret i forbindelse med tobakstemagruppens møde i november. Der er som udgangspunkt udarbejdet et kommissorium for gruppens arbejde, hvor formålet er at udarbejde anbefalinger og strategier for implementering af en sammenhængende og systematisk indsats på rygestopområdet, over for borgere med en psykiatrisk sygdom med fokus på sammenhæng mellem de regionale og kommunale opgaver. Gruppens arbejde er endnu ikke påbegyndt, og man vil i samarbejde med sekretariatet i løbet af foråret 2010 få den endelige opgave for gruppen defineret herunder få klarhed over samarbejdet med projektet "Røgfrihed for alle".

Øvrige undergrupper under tobakstemagruppen:

- *Landsdækkende rygestopkonkurrence*
- *Benchmarking på tobaksområdet*
- *Strukturel forebyggelse på tobaksområdet*

Repræsentanter fra tobakstemagruppen har i 2009 planlagt og afholdt et to-dages inspirationsdage for praktikere på tobaksområdet i maj måned. Kursets formål var at udbrede viden og erfaringer om borgerrettede tobaksaktiviteter med henblik på at understøtte den praktiske tobaksforebyggelse i kommunerne. Godt 40 personer deltog og dagene blev opfulgt af en meget positiv evaluering.

Røgfrihed for alle

Netværket fik i 2008 satspuljemidler til projektet "*Røgfrihed for alle*", som er et projekt der sigter på at udvikle metoder til rygestop for socialt udsatte grupper. Projektet har base i Københavns Kommune, og der er nedsat en styregruppe for projektet med en repræsentant fra FU som formand.

Projekt "Røgfrihed for alle" startede den 1. december 2008 og afsluttes med udgangen af november 2011. Projektet har fået bevilget 11,8 mio. kr. – satspuljemidler fra Sundhedsministeriet. Projektet er et nationalt projekt forankret i Sund By Netværket.

Projektets hovedformål er, at igangsætte rygestoptilbud og tobaksforebyggende indsatser blandt socialt udsatte, der i dette projekt defineres som misbrugere, psykisk syge og/eller hjemløse. Et væsentligt indsatsområde for projektet er, at understøtte kommunernes igangværende og

forestående indsats på området, således at der i løbet af projektets levetid opbygges kapacitet i kommunerne blandt beslutningstagere og personale til, at arbejde med tobaksforebyggelse blandt socialt udsatte.

Projektet har været i kontakt med en stor del centrale repræsentanter fra det tobaksforebyggende område samt kommunerne. Der er overvældende stor interesse for deltagelse i projektets aktiviteter, ikke mindst modelprojektet med kommunerne, hvor projektet har indgået samarbejdet med 14 kommuner om en kapacitetsopbyggende indsats, og to kommuner er på "venteliste". Der er udarbejdet en omfattende desk-research, som danner basis for en faglig portal med viden, værktøjer og anbefalinger til professionelle der er involveret i tobaksforebyggelse blandt socialt udsatte. Portalen åbnes første kvartal af 2010.

Temagruppen Sunde Arbejdspladser

Kurt Æbelø, Fredericia Kommune og Gitte Petersen, Rødovre Kommune deler formandskabet i temagruppen. Ragnhild Lindsø, Slagelse Kommune fratrådte således som formand for gruppen i foråret 2009.

Den samlede temagruppe mødes to gange årligt. Temagruppen har afholdt et to-dages årsmøde i april, hvor den samlede gruppe mødtes for at høre faglige indlæg, udveksle erfaringer og drøfte det videre arbejde og strategi. Herudover har gruppen afholdt møde i oktober. Undergrupperne mødes herudover efter behov.

Gruppen har etableret sig med en række undergrupper knyttet til de aktiviteter, som gruppen har igangsat.

- *Den gode kommunale model*
- *Personlige sundhedsprofiler (kursus)*
- *Sundhedsfremme på arbejdspladsen (kursus)*
- *Mens' Health Week (kampagnesamarbejde)*
- *Certificering*

2009 har budt på endnu et kursus i "*Personlig Sundhedsprofil, PSP*" (maj), hvor repræsentanter fra temagruppen gennem nogle år har dannet en fast instruktørduo. Maj-kurset blev sidste PSP kursus, hvor Anne Blædel, Københavns Kommune var instruktør i denne omgang, og Hanne Kirstein får nu følgeskab af Tine Thorsboe fra Næstved Kommune. Den nye instruktørduo vil planlægge de kommende PSP kurser. PSP kurserne har nu været afholdt ni gange i regi af Sund By Netværket, og de er særdeles populære.

Netværket har på vegne af temagruppen ansøgt og fået bevilget midler til "*Kursus om sundhedsfremme på arbejdspladsen*", som blev afholdt i januar 2009 med et fuldt hold på 30 deltagere. Det forventes, at der bevilges midler fra ministeriet til afholdelse af endnu et kursus i foråret 2010.

I 2009 blev 602.000 kr. til udvikling af "*Den gode kommunale model for sundhed på arbejdspladsen*" bevilget fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Modellen forventes at udkomme august 2010, hvor en række implementeringsseminarer følger op. Implementeringsdelen er der indgået samarbejdet med Sundhedsstyrelsen om, da Styrelsen ligeledes har en publikation om den sundhedsfremmende indsats på arbejdspladsen at præsentere.

Temagruppen for sundhed på arbejdspladsen under Sund By Netværket, er medlem (NCO – National Contact Office) i det europæiske netværk for sundhedsfremme på arbejdspladsen, European Network for Workplace Health Promotion, ENWHP. Dette medlemskab har netværket overtaget i 2006 fra NCSA (Nationalt Center for Sundhedsfremme på Arbejdspladsen).

Netværket har 31 lande som medlemmer. En repræsentant fra arbejdspladsgruppen, *Sille Kloppenborg, Vejen Kommune*, har varetaget repræsentationen i ENWHP i 2008 og 2009. Der har i 2009 været deltagelse i et businessmøde (Berlin i november).

Netværkets vision er "Healthy Employees in Healthy Organisations" og målene er: 1. En øgning i antallet af europæiske arbejdere, som er ansat i sunde virksomheder. 2. Skabe adgang til nationale netværk i alle medlems landende.

Netværket samarbejder bl.a. ud fra kampagnefællesskaber. ENWHPs nye kampagne hedder "Work in tune with life. Move Europe" og forløber i 2009-2011, hvor der er fokus på fremme af mental sundhed (psykisk arbejdsmiljø) på arbejdspladsen. Kurt Æbelø, Fredericia Kommune overtager Sund By Netværkets repræsentation i ENWHP efter Sille Kloppenborg fra 2010.

Forebyggelse af langvarigt sygefravær med fokus på muskelskeletlidelser - Rygskoleprojektet

I relation til arbejdspladsindsatsen, har Sund By Netværket i 2008 etableret et samarbejde med Gigtforeningen om forebyggelse af langvarigt sygefravær på grund af muskel- og skeletsygdomme. I 2009 er dette samarbejde resulteret i, at Sund By Netværket har ansøgt om projektmidler i Forebyggelsesfonden til iværksættelse af en Rygskoleindsats med fokus på forbedringer på arbejdspladsen. Projektet gennemføres i samarbejde med Gigtforeningen, og der blev i sommeren 2009 indgået samarbejde med 11 medlemskommuner, som har indhentet virksomhedsaftaler for gennemførelse af projektet. Desværre var der afslag på ansøgningen i Forebyggelsesfonden, men der er enighed om, at projektet er for godt til, ikke at forsøge igen med en tilrettet projektbeskrivelse og ansøgning her 1. marts 2010. 10 kommuner er fortsat med i projektet, og Middelfart Kommune har påtaget sig projektlederskabet.

Temagruppen Kost og Fysisk aktivitet

Henriette Hansen, Århus Kommune er formand for temagruppen.

Statens Institut for Folkesundhed har i samarbejde med temagruppen færdiggjort publikationen "12 anbefalinger til fremme af sund kost og fysisk aktivitet - den gode kommunale model". Publikationen udkom i oktober 2009, og danner bl.a. udgangspunkt for anden dagens program for Sund By Netværksdagene 2010. Publikationen er udarbejdet på baggrund af en litteraturnemgang og udvælgelse af "best practise" erfaringer, og indeholder anbefalinger for kommunale indsatser rettet mod *kost og fysisk aktivitet*. Rapporten har fokus på fire målgrupper og kommunale arenaer: Børn i førskolealderen i daginstitutioner, børn og unge i skolen, voksne på arbejdsmarkedet samt raske ældre i eget hjem. For hver gruppe fremlægges relevant litteratur, og der listes tre hovedtyper af anbefalinger: nødvendigheden af sundhedspolitikker og konkrete planer, vigtigheden af tilgængelighed og omgivelser og endelig behov for indsatser lige fra information til træning af færdigheder.

I 2008 udgav Sund By Netværket to publikationer om "*Fysisk aktivitet og livsstil i byer: kommunernes rolle*" og "*Fysisk aktivitet og sundhed i Europa: evidens og handling*". Publikationerne er oversat og bearbejdet fra to WHO publikationer, som udkom i 2006. Som opfølgning på disse publikationer har repræsentanter fra temagruppen, i samarbejde med KOSMOS - det nationale videncenter om sundhed, kost og motion og Sund By Sekretariatet, planlagt og afholdt en temadag om Fysisk aktivitet og sund livsstil i byer (maj). Temadagen var velbesøgt og evalueringen positiv.

Sideløbende med udviklingsarbejdet mødes temagruppen fire gange årligt til fællesmøder, hvor der udover erfaringsudveksling er forskellige faglige oplæg til oplysning og debat. Temagruppen har valgt et fremtidigt fokus på *Fysisk aktivitet/ inaktivitet blandt voksne* - et område, der skal udvikles i de fleste kommuner. Gruppen drøfter indtil videre erfaringer og viden inden for området bredt.

Temagruppen Forebyggelse af Ældres Faldulykker

Hanna Vestena, Holbæk Kommune er formand for temagruppen.

Som i 2008 har temagruppens arbejde har i 2009 haft udarbejdelse af publikationen ”8 anbefalinger til forebyggelse af ældres faldulykker – den gode kommunale model” som omdrejningspunkt. Netværket modtog en bevilling på godt 700.000 kr. fra Trygfonden til projektet tilbage i 2007. Publikationen skulle have været udgivet i 2009, men det blev besluttet på baggrund af høringskommentarer fra de eksterne reviews, at lade manuskriptet gennemgå en gennemskrivning med ekstern bistand samt vejledning fra en konsulent fra DSI og organisatorisk/ faglig input fra praksis. Publikationen udgives marts 2010 og efterfølges af fire seminarer i foråret. Netværket har indgået et samarbejde med Komiteen for Sundhedsoplysning om journalistisk bearbejdning, trykning og distribution af materialet.

Komiteen for Sundhedsoplysning forestår fortsat trykning og salg af den borgerrettede folderserie til *forebyggelse af fald blandt ældre*, som netværket udgav ved årsskiftet 2008.

Temagruppen er så småt begyndt at drøfte, hvilket fokus deres arbejde skal have efter udgivelsen af modellen for forebyggelse af ældres faldulykker og et mere bredt fokus på ældres sundhed og trivsel er sandsynligt.

Temagruppen Seksuel Sundhed

Bjørn Hvidt-Pedersen, Århus Kommune, er formand for temagruppen.

Gruppens formål er, at påvirke holdninger både hos beslutningstagere og medarbejdere i kommuner, regioner, folketing og i befolkningen generelt, således at der bliver sat fokus på borgernes seksuelle sundhed, samt at der bliver sat initiativer i værk både lokalt, regionalt og nationalt.

Gruppen har i 2009 arbejdet med udvikling af anbefalinger/model til, hvordan kommunerne kan gribe forebyggelsen an på området herunder berøring af snitflader til de regionale opgaver på området.

Først i efteråret 2009 blev det afgjort om projektet kunne tilføres en bevilling fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Gruppen har da fået bevilget godt 200.000 kr. fra Ministeriets pulje til afholdelse af to skriveseminarer samt dækning af lønudgifterne til en tovholder, som skal koordinere skriveprocessen samt udgifterne til journalistisk gennemskrivning og redaktion.

Der er søgt om midler til trykning, distribution og implementering af publikationen i 2010. Gruppen forventer, at kunne præsentere et færdigt manuskript i løbet af forår/sommer 2010.

Temagruppen Sundhedsplanlægning

Benn Erik Grav, Viborg Kommune har i 2009 overtaget formandskabet for temagruppen fra Jane Pedersen, Region Nordjylland.

Gruppen etablerede sig på et møde i januar 2008 og har i 2008-2009 arbejdet på, at formulere et kommissorium for, hvordan og ud fra hvilket fokus temagruppen skal arbejde.

I december 2008 afholdt gruppen *et seminar om Sundhedsplanlægning* for at give deltagerne en status på området, og for at skabe konsensus for begrebet sundhedsplanlægning. På baggrund af seminaret er der i foråret 2009 afholdt to møder i en ”ad hoc gruppe” med henblik på, at få organiseret gruppens videre arbejde, samt at få formuleret et kommissorium.

I april 2009 mødtes den samlede gruppe for at få præsenteret "ad hoc gruppens" bud på det fremtidige arbejde, og på baggrund af endnu et temagruppemøde i november 2009 er et endeligt forslag til kommissorium nu godkendt af netværkets forretningsudvalg.

Strategisk Sundhedsplanlægning er en temagruppe med fokus på offentlig planlægning, hvor sundhed og forebyggelse indgår. Temagruppen arbejder med udgangspunkt i det kommunale praksisfelt. Fokusfeltet er det sunde samarbejde på tværs af forvaltninger, fagområder og afdelinger i forbindelse med udarbejdelse samt implementering af især planstrategi, kommuneplan, sundhedspolitik og sundhedskonsekvensvurderinger. Helt konkret arbejdes det med udgangspunkt i Viborg Kommunes udviklingsprojekt: "Sundhed på tværs". At en temagruppe arbejder med udgangspunkt i konkret praksis er en ny arbejdsmetode for netværket, og arbejdet bliver spændende at følge i 2010.

Under temagruppen Strategisk Sundhedsplanlægning er der i 2009 organiseret en undergruppe, som har fokus på sundhedskonsekvensvurderinger (SKV). SKV gruppen har nu via netværket ansøgt om midler til projektet "*Sundhedskonsekvensvurdering i danske kommuner og regioner*". Formålet med projektet er, at øge kapaciteten inden for sundhedskonsekvensvurdering i en dansk kontekst gennem udvikling af træningsmaterialer, kurser, modeller for implementering af SKV, oprettelse af en platform for erfaringsudveksling samt afprøvning af implementeringen af SKV i udvalgte kommuner. Der søges om midler til projektets 1. fase ud af i alt tre faser.

Temagruppen Strategisk Kommunikation på Sundhedsområdet

Gitte Piil Eriksen, Guldborgsund, er formand.

Temagruppens overordnede formål er at bidrage til at skabe en god kommunal sundhedskommunikation. Der er nedsat to arbejdsgrupper: En gruppe, der arbejder med strategisk kommunikation målrettet politikere, og en gruppe med fokus på metodeudvikling.

Strategigruppen: Hvordan sætter vi sundhed højt på den politiske dagsorden? Og hvordan gør vi sundhed til en politisk prioritering? Gruppen vil besvare de to hovedspørgsmål, og derudfra udarbejde en strategi.

Metodeudviklingsgruppen: Metoder til at fremme god kommunikation, fx social marketing. Det er intentionen at udvikle et idékatalog med en materialebank, herunder fordele og ulemper ved forskellige medier/kanaler.

Temagruppen har i efteråret 2009, i forbindelse med et temagruppemøde, afholdt en workshop om emnet social marketing ved ph.d. studerende Thomas Boysen Anker. Temagruppen vil selv arbejde videre med emnet eventuelt som fælles udgangspunkt for begge arbejdsgrupper, og har anbefalet det som tema for netværkets Årsmøde.

Der er i 2009 afholdt tre fællesmøder i temagruppen. Derudover har repræsentanter fra gruppen mødtes for at udarbejde forslag til handleplan for gruppens videre arbejde.

Ny temagruppe om Social Ulighed i Sundhed

Nanette Borges, Sund By koordinator i Hvidovre Kommune, er formand.

Der blev i efteråret 2009 igangsat et indledende arbejde med at etablere en temagruppe med social ulighed i sundhed som hovedfokus. Forretningsudvalget har godkendt et udkast til kommissorium for temagruppens arbejde i oktober, og det etablerende møde er afholdt i Hvidovre den 26. november 2009.

Sund By Netværket har generelt fokus på social ulighed i sundhed, som har været integreret i flere af netværkets aktiviteter samt været et vigtigt emne i alle netværkets temagrupper, fx i det igangværende projekt "Røgfrihed for alle", har som målgruppe tobaksforebyggelse blandt socialt udsatte.

Konferencer, temadage og kurser

Temagruppernes arbejde er blevet fulgt op af temadage, kurser og konferencer. Aktiviteter som alle har til formål at bidrage til vidensopbygning, erfaringsudveksling og implementeringsstøtte. Herudover har afholdelsen af Sund By Netværksdage under temaet "Sundhed på tværs" samt netværkets årsmøde i umiddelbar forlængelse heraf.

Konferencer og temadage er som regel åbne for alle interesserede, men i det omfang det er muligt, har netværkets medlemmer første prioritet og bliver opkrævet et mindre deltagergebyr end ikke-medlemmer.

Rekorden i arrangementer i 2008 er ikke slået i 2009, men udgivelse af flere publikationer i løbet af 2010 vil genere en del arrangementer i løbet af den kommende periode.

Sund By Netværkets Årsmøde 2009

Årsmødet blev afholdt i Vejle den 11. marts 2008, og dette første gang i forlængelse af Sund By netværksdagene og kun af én dags varighed. Det faglige tema var opfølgning på netværksdagens tema "Sundhed på tværs", hvor en workshop, styret af proceskonsulent Hanne Kirstein fra Vejle Kommune, resulterede i en form for idékatalog. Derudover blev den ordinære dagsorden med valg og nyt fra Forretningsudvalg, sekretariat og samarbejdspartnere gennemført. Normalt besluttet budget og kontingent for det kommende år ved netværkets årsmøde, men i 2009 blev en særlig proces herfor gennemført, idet forslag til budget og en væsentlig kontingentstigning blev fremlagt som forslag til efterfølgende høring blandt netværkets medlemmer i april 2009.

Sund By Netværksdage 2009

I marts 2009 blev der afholdt Sund By Netværksdage for første gang. Den traditionsrige Sommerhøjskole skulle erstattes af en to-dages forårskonference, hvor de samme gode traditioner for netværkets årlige medlemsarrangement skulle indarbejdes.

Formålet med konferencen var at præsentere og drøfte konkrete erfaringer og metoder til, hvordan planlægning, samarbejde, koordinering og integrering af forebyggelsesindsatsen kan styrkes på tværs af organisationer, professioner og sektorer.

Der deltog i alt 225 personer i konferencen, som var repræsenteret af både politikere, beslutningstagere og praktikere fra netværkets medlemsorganisationer og samarbejdspartnere.

Miljøminister Troels Lund Poulsen deltog i konferencens første dag med en præsentation af "Den bæredygtige sunde by".

Konferencer, temadage og kurser i 2009

- Kursus i *Sundhedsfremme på arbejdspladsen*, januar 2009
- Sund By Netværksdage *Sundhed på tværs*, marts 2009
- Kursus i *Personlige Sundhedsprofiler*, maj 2009
- Temadage *Inspirationsdage for praktikere på tobaksområdet*, maj 2009
- Temadag *Fysisk aktivitet og sund livsstil i byer*, maj 2009
- Workshop om *Social Marketing*, oktober 2009 (intern temagruppeworkshop)
- National konference om *Røgfrihed for alle – rygestop for socialt udsatte grupper*, oktober 2009
- Temadag *Rygestop blandt mennesker med psykiske lidelser*, december 2009

Netværkets kommunikationsindsats 2009

Sund By Netværket arbejder både med den målrettede interne kommunikation til understøttelse af netværksarbejdet og med det udadrettede fokus, hvor synlighed og faglig profilering indgår som strategiens tredje hovedindsatsområde. Primo 2010 vil der blive udarbejdet en kommunikationsstrategi og plan med udgangspunkt i netværkets strategi.

Sund By Netværkets nyhedsbreve

Sund By Netværket har i den forløbne periode udsendt fem nyhedsbreve.

Netværkets ny hjemmeside

Lige før jul kunne Sund By Netværkets ny hjemmeside gå i luften. Netværket fik i 2006 bevilget projektmidler til udvikling af netværkets hjemmeside, men på grund af manglende ressourcer til at løfte opgaven i sekretariatet, er projektet blevet udskudt. I 2009 har der været tilknyttet en medarbejder fra Århus Kommune, som har påtaget sig projektlederopgaven for etablering af en ny hjemmeside.

Effekten af den ny hjemmeside skulle gerne være lettere arbejdsgange, mere sammenhæng i netværket og stærkere kommunikation. Hjemmesiden har fået et løft i designet, og redigering af den er blevet meget nemmere, men væsentligst er det, at medlemmer af netværket får helt nye muligheder i et fælles medlemsrum. Her kan der føres debatter, udveksle filer og sende e-mails. Der er også tilknyttet et spørgeskemasystem, som kan bruges til benchmarking og brugerundersøgelse.

Finansiering af netværkets projekter

Netværket søger årligt Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om midler til en samlet projektportefølje. Bevilling til aktiviteter i netværket med midler derfra, løber samlet op i en bevilling på ca. 700.000 kr. årligt.

I 2009 har netværket helt ekstraordinært fået tildelt støtte fra ministeriets forebyggelsespulje på knap 1 mio. heraf de 250.000 kr. til netværkets udviklings- og strategiarbejde. Som Ministeriet på baggrund af dialog med netværket valgte at støtte i 2009. Der er bevilget 700.000 kr. til

Den gode kommunale model for sundhed på arbejdspladsen	497.000 kr.
Den gode kommunale model for seksuel sundhed (oprindeligt ansøgt 498.000 kr.)	203.000 kr.

Der er i august 2009 ansøgt om midler til projektet *"Implementering af tilbud om rygskele til kommunalt ansatte"* (Rygskeleprojektet) i Forebyggelsesfonden, men det blev desværre til et afslag. Der søges om midler til projektet i fonden igen ud fra en justeret projektbeskrivelse i marts 2010 og andre puljer og fonde undersøges nærmere.

Samarbejdspartnere

Nationale samarbejdspartnere

Sund By Netværket samarbejder løbende med en række nationale aktører på forebyggelsesområdet. Det drejer sig om Sundhedsstyrelsen, Statens Institut for Folkesundhed, KL og AKF.

Disse partnere deltager fast på netværkets plenummøder, hvor de indgår i gensidig orientering og dialog med netværkets medlemmer. Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed deltager som observatører i netværkets Forretningsudvalg.

Herudover er en række andre nationale aktører involveret, på ad hoc basis, i temagruppernes arbejde bl.a. Kræftens Bekæmpelse, Danmarks Apotekerforening, KOSMOS (Det nationale vi-

dencenter om sundhed, kost og motion, VIA University College), Gigtforeningen, Komiteen for Sundhedsoplysning, Fødevarestyrelsen, Sex og Sundhed og Sex og Samfund.

På baggrund af en henvendelse fra PsykiatriFonden, er der afholdt et møde med repræsentanter fra FU og sekretariatet, med PsykiatriFonden og Sundhedsstyrelsen med det formål, at drøfte et fremtidigt samarbejde inden for temaet mental sundhed. Det blev besluttet, at netværket vil understøtte formidlingen af de tiltag, som PsykiatriFonden og Sundhedsstyrelsen har på området via netværkets hjemmeside, nyhedsbrev, Plenummøder m.m. På den baggrund er der i netværket udsendt invitation til PsykiatriFondens netværksmøder, som afholdes en gang i kvartalet. Her mødes repræsentanter for de regionale PsykInfo'er og kommunerne i PsykiatriFonden til netværksmøder. På møderne udveksles erfaringer omkring de lokale forebyggelsesindsatser på det psykiatriske område.

Der er i hjemmesidens medlemsrum oprettet en debat om mental sundhed (forsiden i medlemsrummet). Dette er en ny måde for netværket, at sætte fokus på et for medlemmerne relevant tema, uden at der i første omgang er nedsat en temagruppe.

Internationale samarbejdspartnere

Sund By Netværket i Danmark blev etableret i 1991, som et led i dansk involvering i WHO Healthy Cities Network. Horsens og København blev akkrediterede WHO Healthy Cities og skulle som et led heri foranledige, at der blev etableret et nationalt netværk.

Sund By Netværkets arbejde tager afsæt i WHO's brede sundhedsbegreb, hvor sundhed også handler om sociale forhold og miljø.

Sund By Netværket har haft en årelang tradition for at være aktive i det internationale samarbejde i WHO netværket, da der er megen inspiration og viden at hente fra de europæiske medlemsorganisationer. Det danske netværk, har meget at byde på sammenlignet med de andre nationale netværk, hvor vi i forhold til vores nordiske kollegaer er større i både volumen og aktivitetsniveau.

FU har udpeget netværkets næstformand Camilla Meyer, som netværkets internationale repræsentant til at løfte dette hverv. I 2009 har det danske netværk været repræsenteret i den årlige WHO Healthy Cities konference, som blev afholdt i oktober i Portugal. Denne konference var starten på fase V 2009-2013 i WHO Healthy Cities samarbejdet,

I fase V forventer Sund By Netværket også at spille en rolle, som deltager i det internationale samarbejde herunder gennemføre en akkreditering i det europæiske netværk som nationalt netværk.

Sund By Netværket har oversat to WHO dokumenter, der beskriver fase V både overordnet i formål til mål og krav for medlemsbyerne ("*WHO European Healthy Cities Network: Fase V (2009-2013) i WHO European Healthy Cities Network: Mål og Krav - retningslinjer for samarbejdet i netværket for Sunde Byer i Europa*") og beskrivelsen af de kriterier der ligger til grund for de nationale netværk i WHO Healthy Cities Network.

Sidstnævnte er endnu ikke bearbejdet og offentliggjort.

Sund By Netværkets Forretningsudvalg, den 1. marts 2010.

Oversigt over medlemsorganisationer pr 11. marts 2010

Kommuner

Albertslund Kommune
Allerød Kommune
Assens Kommune
Ballerup Kommune
Billund Kommune
Bornholms Regionskommune
Brønderslev Kommune
Fanø Kommune
Favrskov Kommune
Faxe Kommune
Fredericia Kommune
Frederiksberg Kommune
Furesø Kommune
Faaborg-Midtfyn Kommune
Gentofte Kommune
Gladsaxe Kommune
Greve Kommune
Gribskov Kommune
Guldborgsund Kommune
Haderslev Kommune
Hedensted Kommune
Helsingør Kommune
Herlev Kommune
Herning Kommune
Hjørring Kommune
Holbæk Kommune
Holstebro Kommune
Horsens Kommune
Hvidovre Kommune
Hørsholm Kommune
Ikast-Brande Kommune
Kalundborg Kommune
Kolding Kommune
Københavns Kommune
Køge Kommune
Lolland Kommune

Middelfart Kommune
Norddjurs Kommune
Nyborg Kommune
Næstved Kommune
Odense Kommune
Odsherred Kommune
Randers Kommune
Rebild Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune
Ringsted Kommune
Roskilde Kommune
Rødovre Kommune
Silkeborg Kommune
Slagelse Kommune
Solrød Kommune
Sorø Kommune
Stevns Kommune
Svendborg Kommune
Syddjurs Kommune
Sønderborg Kommune
Tønder Kommune
Tårnby Kommune
Vallensbæk Kommune
Varde Kommune
Vejen Kommune
Vejle Kommune
Vesthimmerlands Kommune
Viborg Kommune
Ærø Kommune
Aabenraa Kommune
Aalborg Kommune
Århus Kommune

Regioner

Region Hovedstaden
Region Nordjylland